

Сидорук Ольга Сергіївна,
курсант навчально-наукового
інституту № 3 Національної академії
внутрішніх справ
Науковий консультант:
доцент кафедри історії держави
та права Національної академії
внутрішніх справ, кандидат історичних
наук **Дорощук Н. О.**

ДЕРЖАВНИЙ ЛАД ДРУГОЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ (1918–1920 рр.)

Період влади Директорії був найбільш тривалим і можливо найскладнішим в історії української національної державності 1917–1920 рр. Процес розбудови національної державності другої Української Народної Республіки відбувався у надзвичайно складних міжнародних та внутрішньополітичних умовах. Директорія сформувалася як колегіальний орган надзвичайної влади в умовах підготовки до антигетьманського повстання. Уночі проти 14 листопада 1918 р. в Києві відбулося таємне засідання Українського національного союзу, де розглядалося питання про збройний виступ проти режиму П. Скоропадського. Присутні відхилили ідею негайного відновлення Української Центральної Ради. На цьому засіданні було обрано тимчасовий верховний орган Української Народної Республіки – Директорію у складі В. Винниченка (голова), С. Петлюри, Ф. Швеця, А. Макаренка та П. Андрієвського. Директорія створювалася з конкретною метою – для ліквідації гетьманського режиму.

Приходу Директорії до влади сприяли народна підтримка, швидке формування численної армії, авторитетні та впливові лідери, вдало обраний момент для повстання. Проте недалекоглядна, суперечлива внутрішня політика; відсутність моделі державотворення, яка б відповідала тогочасним реаліям; протистояння політичних лідерів; катастрофічно слабка армія; міжнародна ізоляція; втрата контролю за розвитком подій були тими слабкими сторонами Директорії, які не дали змоги їй надовго втриматися при владі та утвердити незалежну УНР.

Рада народних міністрів УНР – єдиний вищий виконавчий орган влади в УНР сформований 26 грудня 1918 р. Статус Ради Народних Міністрів чітко не визначався. За період існування Директорії УНР змінилося шість складів уряду, кожен з яких

формувався на основі коаліційних принципів, призначався Директорією і, відповідно, був їй підзвітний, а тому особливої ролі у формуванні державної політики не мав, а діяльність урядів проходила в умовах політичної нестабільності, жорсткої боротьби за владу, безуспішних пошуків надійної зовнішньої та внутрішньої підтримки, нескінченних переїздів, періодичних реорганізацій та кардинальних змін офіційної політичної лінії.

Державна Народна Рада була утворена як законодавчий орган влади УНР доби Директорії. Проте, вищезазначений орган державної влади, в порівнянні з урядами не мав вагомого впливу в сфері державного управління. Незважаючи на це, роль та значення Державної Народної Ради в управлінні є колосальним [1].

Керівництво місцевими органами влади було покладено на Міністерство внутрішніх справ, проте, насправді реальна влада на місцях належала призначеним Директорією волосним, повітовим й губернським комісарам та отаманам. Губернський комісар наділявся правом видавати обов'язкові постанови щодо охорони громадського порядку, спокою і республіканського ладу і здійснював загальне керівництво органами самоврядування в містах – міськими думами та управами і в земствах – земськими зібраннями та земськими управами [2, с. 45].

Після повалення гетьманату Директорія видала Закон (2 січня 1919 р.) про відновлення діяльності Генерального суду. Було змінено тільки його назву – на Найвищий суд. 24 січня відновлено дію Закону «Про затвердження апеляційний судів», що був прийнятий Центральною Радою 1 грудня 1917 р. Продовжували функціонувати, як низова ланка, мирові суди. У зв'язку зі складним внутрішньополітичним становищем в Україні 26 січня 1919 р. був прийнятий Закон «Про надзвичайні військові суди» 4 серпня 1920 р. він був доповнений). Такі суди створювалися у прифронтових місцевостях або в місцевостях, де оголошено військовий стан або стан облоги [2, с. 67].

Таким чином, попри визнання Директорії вищою владою у державі і впродовж її існування залишалися нерегламентованими межі її компетенції та взаємини з Радою Народних Міністрів. Відсутність міжнародної підтримки Директорії у війні з Радянською Росією, відкладання на пізніше розв'язання соціальних проблем в середині держави, відсутність порозуміння у керівництві Директорії призвели до того, що ще одна спроба утворити незалежну Українську державу закінчилася невдачею.

Список використаних джерел

1. Директорія УНР (грудень 1918–листопад 1921). URL: <http://unr.uinp.gov.ua/most-important-events/direktoriya-unr>

2. Історія держави і права України : навч. посіб. В. М. Іванов. Київ: Атіка, 2003. 416 с.

Synoverskyi Andriy Ivanovych,
graduate student of the department
of criminalistics and forensic medicine
National Academy of Internal Affairs

Scientific consultant:

Associate professor of the foreign
linguistics department of the National
Academy of Internal Affairs

Loputko O. A.

FEATURES OF PLANNING OF THE INVESTIGATION OF CRIMES COMMITTED BY ORGANIZED CRIMINAL GROUPS UNDER MARTIAL LAW

Organized crime is a crucial issue because it poses a major threat to the rule of law and has very serious consequences for victims, the economy and social development. In the modern conditions of the armed aggression of the Russian Federation against Ukraine, the system of pre-trial investigation bodies faces new challenges related to the need for quick, comprehensive and high-quality documentation, collection of evidentiary information on the facts of the commission of criminal offenses by organized criminal groups.

In recent years, these dangers have been amplified by advances in technology and globalization. Capitalizing on these advances, organized crime groups communicate faster, hide their money in more locations, travel more cheaply, and may conceal their activities through encryption [1, p. 23].

In the course of proceedings, criminal investigative bodies and the courts shall act in such a manner that no one is unjustifiably suspected, accused or convicted and no one is arbitrarily or unnecessarily subjected to coercive procedural measures [2, p. 1].

However, the introduction of martial law on the territory of our country entailed legal consequences that affect all spheres of social life, including influencing the process of investigation of criminal offenses, a significant part of which has to be investigated for the first time. Investigators of the pretrial investigation bodies